

Dönem: 22

Yasama Yılı: 4

TBMM

(S. Sayısı: 1185)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1176)

Not: Tasarı, Başkanlıkça Plan ve Bütçe ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

23/2/2006

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1237/804

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3/2/2006 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. Bu unsurlara ilişkin hareketlerin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu arasında 12 Ekim 2005 tarihinde Belgrad’da “Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması” imzalanmıştır.

Anlaşma ile gerçek ve tüzel kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere, vergilendirme hakkı, gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaşılmaktadır. Böylece, Âkit Devletlerden birine yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mükimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılaşılacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Âkit Devletlerde önlenmesi ile Sırbistan ve Karadağlı yatırımcılar için Türkiye’nin, Türk yatırımcılar için ise Sırbistan ve Karadağ’ın daha cazip hale geleceği tabiidir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No: 1/1176

Karar No: 158

16/5/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 23/2/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/3/2006 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 4/5/2006 tarihli 37 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşülmüştür.

Ülkemiz ile Sırbistan ve Karadağ arasında gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilemeyi önleme alanında öngörülen işbirliğine hukuki zemin teşkil etmek üzere 12 Ekim 2005 tarihinde Belgrad'da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması imzalanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Taraf ülkelerde Anlaşmanın kapsamında bulunan vergi çeşitleri,
 - Değişik kaynaklardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde uygulanacak kurallar,
 - Taraf ülkelerden birinde ödenen bir verginin diğer ülkede mahsup edilebilmesi ve şartları,
 - Anlaşmanın yürütülmesi için gerekli bilgi ve belgelerin değişimi,
 - Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi ve geçerlilik süresi,
- konularında düzenlemelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Anlaşmanın Türkiye ile Sırbistan ve Karadağ arasında gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önlemeyi öngören bir tip anlaşma olduğu,

- Anlaşma ile bir ülke mukiminin bu ülkede herhangi bir kaynaktan gelir elde etmesi durumunda hem mukim olduğu ülkede hem de vatandaşı olduğu başka bir ülkede vergilendirilmesinin önlenmesinin amaçlandığı,

- Sırbistan ile 2005 yılı itibarıyla 300 milyon Dolar dış ticaret hacmimizin bulunduğu ve dengeyin lehimize olduğu,

- Ülkemiz kaynaklı Sırbistan'da 50 Karadağ'da ise 30 milyon Avro yatırım bulunduğu,

- Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile her iki ülke vatandaşları için diğer ülkede yatırımlarda bulunmanın daha cazip hale geleceği,

- Serbest ticaret anlaşması yapılması için çalışmaların devam ettiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Üye
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Mustafa Dünder</i>	<i>Mahmut Koçak</i>
Antalya	Bursa	Afyonkarahisar
Üye	Üye	Üye
<i>Ramazan Toprak</i>	<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>
Aksaray	Balıkesir	Elazığ
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Gülyurt</i>	<i>Züheyir Amber</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>
Erzurum	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Nihat Eri</i>
Karaman	Manisa	Mardin

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SİRBİSTAN VE KARADAĞ BAKANLAR KURULU ARASINDA GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 12 Ekim 2005 tarihinde Belgrad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı V.

A. Aksu

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı V.

M. H. Güler

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SİRBİSTAN VE KARADAĞ BAKANLAR KURULU ARASINDA GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SİRBİSTAN VE KARADAĞ BAKANLAR KURULU
ARASINDA
GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
SİRBİSTAN VE KARADAĞ BAKANLAR KURULU

Gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

Madde 1

KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Âkit Devlet veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri tarafından gelir ve servet üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile teşebbüsler tarafından ödenen ücret veya maaşların toplam tutarı üzerine uygulanan vergiler ve bunun yanısıra sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler dahil olmak üzere toplam gelir, toplam servet veya gelirin ya da servetin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden veya servetten alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

Sırbistan ve Karadağ'da:

1) kazanç üzerinden alınan vergi;

2) gelir üzerinden alınan vergi;

3) servet üzerinden alınan vergi.

(Bundan böyle "Sırbistan ve Karadağ vergisi" olarak bahsedilecektir);

Türkiye'de

1) gelir vergisi;

2) kurumlar vergisi;

(Bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine uygulanan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3
GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından:

1) “Bir Âkit Devlet” ve “diğer Âkit Devlet” terimleri, metnin gereğine göre Sırbistan ve Karadağ veya Türkiye anlamına gelir;

2) “Sırbistan ve Karadağ” terimi, Sırbistan ve Karadağ devletler topluluğunu, coğrafi anlamda kullanıldığı zaman ise Sırbistan ve Karadağ kara ülkesini, iç sularını ve karasuları kuşağını, bunların üzerindeki hava sahasını, bunun yanı sıra Sırbistan ve Karadağ’ın, kendi iç hukukuna ve uluslararası hukuka uygun olarak, doğal kaynakların araştırılması ve işletilmesi amacıyla üzerinde egemen haklarını kullandığı, karasularının dış sınırının dışında kalan açık deniz kısmının deniz yatağı ve toprak altını ifade eder.

3) “Türkiye” terimi, karasuları ve üzerindeki hava sahası dahil olmak üzere, Türkiye’nin egemenlik alanını, bunun yanı sıra uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarının kullanıldığı deniz alanını ifade eder;

4) “Politik alt bölümler” terimi, devlet topluluğu Sırbistan ve Karadağ’da üye devletleri ifade eder;

5) “Vatandaş” terimi:

- bir Âkit Devletin vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi;

- bir Âkit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir tüzel kişiliği, ortaklığı veya derneği ifade eder;

6) “Kişi” terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

7) “Şirket” terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

8) “Bir Âkit Devletin teşebbüsü” ve “diğer Âkit Devletin teşebbüsü” terimleri sırasıyla, bir Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

9) “Uluslararası trafik” terimi, yalnızca diğer Âkit Devletin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan her türlü taşımacılığı ifade eder;

10) “Yetkili makam” terimi:

- Sırbistan ve Karadağ’da, Uluslararası Ekonomik İlişkiler Bakanlığı’nı veya yetkili temsilcisini;

- Türkiye’de, Maliye Bakanı’nı veya yetkili temsilcisini ifade eder.

2. Bu Anlaşmanın bir Âkit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergiler bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4
MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, “bir Âkit Devletin mukimi” terimi, bu Devlet, herhangi bir politik alt bölümü veya mahalli idaresi dahil olmak üzere, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi anlamına gelir. Bununla birlikte bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir veya o Devletteki servet nedeniyle orada vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkraya hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

1) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, yalnızca kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

2) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

3) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

4) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşı ise veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, 1 inci fıkraya hükümleri dolayısıyla her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu, bu kişinin kanuni merkezini, etkin yönetim yerini veya ilgili diğer herhangi bir kriterini göz önünde bulundurarak, karşılıklı anlaşmayla çözmeye gayret edeceklerdir.

Madde 5 **İŞYERİ**

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından “işyeri” terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. “işyeri” terimi özellikle şunları kapsamına alır:

- 1) Yönetim yeri;
- 2) Şube;
- 3) Büro;
- 4) Fabrika;
- 5) Atölye; ve

6) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Bir inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projesi, ancak 18 aydan fazla devam ettiğinde bir işyeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, “işyeri” teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

1) Tesislerin, teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

2) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

3) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

4) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

5) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

6) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca (1) ila (5) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin bir kısmını bir arada yürütmek için elde tutulması; ancak, işe ilişkin sabit yerdeki bütün bu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir kişi -6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir Âkit Devlette, bir teşebbüs adına hareket eder ve bu teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olup, bu yetkisini mutaden kullanırsa, bu kişinin faaliyetleri, 4 üncü fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu fıkra hükümlerine göre bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu Devlette, söz konusu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir.

6. Bir teşebbüs, bir Âkid Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için o Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, şirketlerden her biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. “Gayrimenkul varlık” terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Âkit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım (balık üretimi ve yetiştiriciliği dahil) ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler, vapurlar, uçaklar ve kara nakil vasıtaları gayrimenkul varlık olarak kabul edilmeyecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunduğu, her iki Âkit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. Bir Âkit Devlette mevzuata göre, bir işyerine atfedilebilir kazancın, teşebbüs toplam kazancının muhtelif birimlere paylaşılması esasına göre belirlenmesi mutad olduğu takdirde, bu maddenin 2 ncı fıkrasında öngörülen hiçbir hüküm, bu Âkit Devletin, vergilendirilecek kazancı mutaden uyguladığı böyle bir paylaşım yöntemi ile belirlenmesine engel olmayacaktır. Bununla beraber, uygulanacak paylaşım yöntemi öyle olacaktır ki, sonuç bu maddede belirlenen prensiplere uygun olacaktır.

5. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiçbir kazanç atfedilmeyecektir.

6. Bundan önceki fıkraların amaçları bakımından, bir işyerine atfedilen kazanç, aksine makul ve geçerli bir neden olmadıkça, her yıl aynı yöntemle belirlenecektir.

7. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

ULUSLARARASI TRAFİK

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün, mal veya ticari eşya taşımacılığı için bu teşebbüs tarafından uluslararası trafikte kullanılan konteynerlerin kullanımından, bakımından veya kiralanmasından elde ettiği kazançlar, bu kullanım, bakım veya kiralamanın uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğine bağlı olarak arızı şekilde yapılması koşuluyla, yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilecektir. Diğer durumlarda, söz konusu kazançlar 7 nci madde hükümlerine göre değerlendirilecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir ortak teşebbüse veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞLI TEŞEBBÜSLER

1. 1) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında; veya

2) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün ve diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar nedeniyle kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenebilir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip vergilendirdiği kazanç, diğer Âkit Devlette vergilendirilen diğer Devletin teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda iki teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak sonradan ilk bahsedilen Devlete yapılan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olması durumunda, diğer Devlet bu belirlemenin yerinde olduğu kanaatine varırsa, söz konusu kazanç üzerinden aldığı verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu temettüler, aynı zamanda temettü ödemesini yapan şirketin mukim olduğu Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı diğer Âkit Devletin mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

1) Gerçek lehdar, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25 ini elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise, gayrisafi temettü tutarının yüzde 5 i;

2) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15 i.

Bu fıkra, içinden temettü ödemesi yapılan kazançlar yönünden şirketin vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtım yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı

muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirler ile eğer fon veya ortaklığın mukim olduğu Devletin kanunlarına göre temettü veya dağıtım olarak muamele görüyor ise yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Âkit Devlet şirketinin kazancı, 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden işyerinin bulunduğu Âkit Devlette bu maddenin 2 nci fıkrasının 1 inci bendine uygun olarak vergilendirilebilir.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu temettü elde edilmiş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devlette kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlet temettülerin kendi mukimlerinden birine ödenmesi veya temettü elde edilmesi ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması durumları hariç olmak üzere, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Aynı şekilde bu diğer Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de bir dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen kazanç veya gelirden oluşması durumu değiştirmez.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak faizin gerçek lehdarı diğer Âkit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi faizin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlette doğan faiz;

1) diğer Âkit Devletin Hükümeti, bir politik alt bölümü ya da bir mahalli idaresi; veya

2) diğer Âkit Devletin Merkez Bankası ya da Ulusal Bankası

tarafından gerçek lehdar olarak elde edilmesi halinde bu Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan “faiz” terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya borçlunun kazancına katılma hakkını tanıyan tanınmasın, her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle, kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirleri ve söz konusu menkul kıymet, tahvil veya borç senetlerine bağlı prim ve ikramiyeleri ifade eder.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devletin mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12 **GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ**

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Âkit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo veya televizyon kayıtları dahil olmak üzere edebi, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında veya sinai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında ya da sinai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi karşılığında yapılan her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Bir Âkit Devletin mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, söz konusu bedelin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devletin mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan yükümlülük ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında karşılaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 13 **SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI**

1. Bir Âkit Devlet mukimince, diğer Âkit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya söz konusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazanç, yalnızca elden çıkarılanın mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilecektir.

Madde 14 **SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ**

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir, ancak;

1) eğer bu kişi, diğer Âkit Devlette faaliyetlerini sürekli olarak icra edebileceği sabit bir yere sahipse, bu durumda, yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir; veya

2) eğer bu kişi, diğer Âkit Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya biten herhangi bir on iki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha fazla kalırsa, bu durumda, yalnızca diğer Âkit Devlette icra edilen faaliyetlerden elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. “Serbest meslek hizmetleri” terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dışçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19, 20 ve 21 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Âkit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

1) Gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

2) Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

3) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden kaynaklanmazsa, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. Bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir bu Devlette vergilendirilebilir.

4. Bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukimince elde edilen gelir, söz konusu gelirin, 5 inci maddenin 3 üncü fıkrası hükümleri uyarınca diğer Âkit Devlette işyeri oluşturmayan bir inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projesi ile bağlantılı olarak bu diğer Devlette ifa edilen bir hizmet dolayısıyla ödenmesi halinde, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devletin mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının veya bir müzisyenin veya bir sporcunun diğer Âkit Devlette icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, söz konusu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi olan bir sanatçı veya sporcunun icra ettiği şahsi faaliyetlerden elde ettiği gelir, söz konusu faaliyetlerin diğer Âkit Devlette, her iki Âkit Devletçe de onaylanan kültürel veya sportif değişim programı çerçevesinde icra edilmesi halinde, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI VE DÜZENLİ ÖDEMELER

1. 19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve ömür boyu sağlanan düzenli ödemeler ile diğer benzeri gelirler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. “Düzenli ödeme” terimi, para veya para ile ölçülebilir bir menfaat karşılığında tam ve yeterli ödemede bulunma yükümlülüğüne bağlı olarak, ömür boyu veya belirli ya da belirlenebilir bir süre, belirli zamanlarda, düzenli olarak ödenecek toplam meblağı ifade eder.

Madde 19

KAMU GÖREVİ

1. 1) Bir Âkit Devletin kendisine, bir politik alt bölümüne veya bir mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından ödenen ve emekli maaşı dışında kalan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2) Bununla beraber, hizmet diğer Âkit Devlette ifa edildiğinde ve gerçek kişi o devletin bir mukimi olduğunda, söz konusu ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Ancak bu kişinin:

- bu Devletin vatandaşı olması; veya
- yalnızca söz konusu hizmeti ifa etmek için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması zorunludur.

2. 1) Bir Âkit Devletin kendisi, bir politik alt bölümü veya bir mahalli idaresi tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan, bu Devlete, alt bölüme veya idareye yapılan hizmetler karşılığında bir gerçek kişiye ödenen emekli maaşları yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2) Bununla beraber, gerçek kişinin diğer Âkit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, söz konusu emekli maaşı yalnızca bu diğer Âkit Devlette vergilendirilecektir.

3. Bir Âkit Devletin kendisi, bir politik alt bölümü veya bir mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16, 17 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRENCİLER

1. Bir Âkit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Âkit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere, geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masrafları için bu Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Bağışlar, burslar ve 1 inci fıkrada kapsanmayan çalışmalardan elde edilen ödemeler açısından, 1 inci fıkrada bahsedilen bir öğrenci veya stajyer ayrıca, öğrenim veya mesleki eğitimleri süresince, ziyaret ettikleri Âkit Devletin mukimleri için geçerli olan vergilere ilişkin aynı muafiyet, istisna veya indirimlere de hak kazanacaktır.

Madde 21

PROFESÖRLER VE ARAŞTIRMACILAR

1. Bir Âkit Devleti, bu Devletteki bir üniversite, yüksekokul, okul veya diğer genel kabul görmüş eğitim kurumlarında öğretim veya araştırma yapmak amacıyla ziyaret eden ve bu ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Âkit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin, bu Devlete söz konusu amaç için ilk ziyaret tarihinden itibaren iki yılı aşmayan bir süre içinde, söz konusu öğretim veya araştırma karşılığında bu Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettiği gelirler ilk bahsedilen Devlette vergiden istisna edilecektir.

2. Kamu menfaati için değil de, özellikle belirli kişi ya da kişilerin menfaatlerine yönelik olarak yürütülen araştırma karşılığında elde edilen gelirlere bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri uygulanmayacaktır.

Madde 22 **DİĞER GELİRLER**

1. Bir Âkit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet mukimi olan söz konusu gelirin lehdarı, diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve gelirin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmakta ise, bu gelire 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 23 **SERVET**

1. Bir Âkit Devlet mukiminin 6 ncı maddede bahsedilen gayrimenkul varlıklardan oluşan ve diğer Âkit Devlette bulunan serveti, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün, diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin aktifine dahil menkul varlıklardan veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullanabileceği sabit bir yere ait menkul varlıklardan oluşan servet, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtaları ile söz konusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesi ile ilgili menkul varlıklardan oluşan servet, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

4. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer bütün servet unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 24 **ÇİFTE VERGİLENDİRMEİNİN ÖNLENMESİ**

1. Bir Âkit Devlet mukimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak diğer Âkit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde veya servete sahip olduğunda, ilk bahsedilen Devlet;

- bu mukimin gelirine isabet eden vergiden, diğer Devlette ödediği gelir vergisine eşit bir tutarı,
- bu mukimin servetine isabet eden vergiden, diğer Devlette ödediği servet vergisine eşit bir tutarı

mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla birlikte söz konusu mahsup, her iki durumda da, diğer Devlette vergilendirilebilen, duruma göre gelir veya servete atfedilebilen, mahsuptan önce hesaplanan gelir veya servet vergisi miktarını aşmayacaktır.

2. Bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak, bir Âkit Devlet mukimi tarafından elde edilen gelir ya da sahip olunan servet bu Devlette vergiden muaf tutulursa, bu Devlet, bu mukimin geriye kalan gelirin veya servetinin vergisini hesaplarken, muaf tutulan geliri ya da serveti de dikkate alabilir.

Madde 25 **AYRIM YAPILMAMASI**

1. Bir Âkit Devletin vatandaşları, diğer Âkit Devlette, bu diğer Devletin aynı koşullardaki vatandaşlarının, özellikle mukimlik yönünden, karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden, değişik veya daha ağır vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm, 1 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, Âkit Devletlerden birinin ya da her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri, diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı durumlar hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünce diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, söz konusu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilecektir. Aynı şekilde, bir Âkit Devlet teşebbüsünün, diğer Âkit Devletin bir mukimine olan borçları, bu teşebbüsün vergilendirilebilir servetinin belirlenmesinde, sözleşme aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimiyle yapılmış gibi indirilebilecektir.

4. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya sermayesi kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin diğer benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

5. Bu madde hükümleri, bir Âkit Devletin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Âkit Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olduğu yönünde anlaşılmayacaktır.

6. Bu madde hükümleri, 2 nci maddede bahsedilen vergilere uygulanacaktır.

Madde 26

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir kişi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarından öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, olayı mukimi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına veya durumu 25 inci maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, vatandaş olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen bir vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Söz konusu yetkili makam itirazı haklı bulur ve kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamaz ise, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir. Anlaşmaya varılan her husus, Âkit Devletlerin iç mevzuatlarındaki zaman sınırlamalarına bağlı kalınmaksızın uygulanacaktır.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşma yoluyla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle, kendileri veya temsilcilerinden oluşan bir komisyon dahil olmak üzere doğrudan haberleşebilirler.

Madde 27

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Anlaşma kapsamına giren vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi, 1 inci madde ile sınırlı değildir. Bir Âkit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen

vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da cezasıyla ve bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Âkit Devleti:

1) Kendisinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;

2) Kendisinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

3) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme;
yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 28

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurların veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 29

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Âkit Devletler, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatlarında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diplomatik yollardan, yazılı olarak birbirlerine bildireceklerdir.

2. Bu Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecek ve hükümleri, elde edilen gelirlere ilişkin vergiler ile sahip olunan servete ilişkin vergiler açısından, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her mali yıl veya vergilendirme dönemi için hüküm ifade edecektir.

Madde 30

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, bir Âkit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Âkit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir süreden sonraki herhangi bir takvim yılının bitiminden en az altı ay önce diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda Anlaşma, elde edilen gelirlere ilişkin vergiler ile sahip olunan servete ilişkin vergiler açısından, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her mali yıl ya da vergilendirme dönemi için hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar.

Orijinal iki nüsha halinde, Türk, Sırp ve İngiliz dillerinde, her iki orijinal metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 12 Ekim 2005 tarihinde, Belgrad'ta düzenlenmiştir. Yorumda farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
(İmza)

SIRBİSTAN VE KARADAĞ
BAKANLAR KURULU ADINA
(İmza)

